

Det kongelige Kommunal- og
moderniseringsdepartement
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Vår saksbehandler
Jon Petter Arntzen
Telefon
90108389

Vår dato
09.05.2018
Deres dato

Vår referanse
2014/25538-42 EMNE 009
Deres referanse

E-post
Jon.Petter.Arntzen@afk.no

Høringssvar til ekspertutvalgets rapport fra Østlandssamarbeidet

Bakgrunn

Østlandssamarbeidet viser til at ekspertutvalget den 1. februar 2018 overleverte rapporten «Regionreformen – Desentralisering av oppgaver fra staten til fylkeskommunene». Denne høringssuttalelsen fra Østlandssamarbeidet kommenterer ikke alle politikkområdene/forslagene i rapporten i og med at fylkeskommunene på Østlandet har sendt inn egne og fylldige høringssuttalelser, der de enkeltstående forslagene i rapporten er kommentert. Høringssvaret fokuserer i stedet på selve prosessen, i tillegg til at det i høringssvaret legges til grunn et landsdelsperspektiv.

Om prosessen

Fylkeskommunene på Østlandet ønsker å gi følgende innspill til utgangspunktet/rammene for rapporten og den videre oppfølging av ekspertutvalgets arbeid:

- Østlandssamarbeidet viser til stortingsflertallets merknader i Innst. 333 S (2014-2015) der man fremhever at nye oppgaver til regionalt folkevalgt nivå forutsetter færre og større fylkeskommuner. Med en avklart fylkesinndeling er det nå svært viktig at Regjeringen følger opp Stortingets føringer, og på denne måten bidrar aktivt til å styrke de nye fylkeskommunene med økt ansvar og nye oppgaver og tilstrekkelig finansiering. Ved å følge opp forslagene fra ekspertutvalget vil man bidra til å desentralisere makt - samtidig som det regionale forvaltningsnivået gis økt legitimitet.
- Østlandssamarbeidet er i hovedsak enig i de prinsipper og de vurderinger som ekspertutvalget har lagt til grunn for å styrke fylkeskommunene og for å overføre oppgaver til regionalt nivå.
- Østlandssamarbeidet ser det som viktig at man nå får en rask, enhetlig og samlet behandling av ekspertutvalgets rapport både i Regjering og Storting slik at forslagene kan ses i sammenheng, og slik at fylkeskommunene kan planlegge med en størst mulig samlet og avklart oppgaveportefølje fra 1.1.2020. Særmerknad fra Oslo kommune: Oslo kommune mener at før en overføring av oppgaver innen kulturfeltet til regionalt nivå kan finne sted, må den kommende statlige kulturmeldingen avklare hva som skal være et nasjonalt oppdrag i kulturpolitikken.

Sterke fylkeskommuner viktig for Østlandet

Østlandssamarbeidet viser til ekspertutvalgets rapport der man foreslår å styrke fylkeskommunenes ansvar for regional planlegging slik at det blir lettere å se helhetlig på utviklingen av regionen. Utvalget foreslår at fylkeskommunenes mål og regionale planer skal være sterkere premissgivere i KVVU-arbeidet for store statlige investeringer/prosjekt og for lokalisering av statlige arbeidsplasser.

Østlandssamarbeidet støtter disse forslagene. Ved at fylkeskommunene gis økt ansvar for regional planlegging, vil det også bli enklere å forsterke innsatsen for en helhetlig og koordinert utvikling på Østlandet på samfunnsområder som f.eks. næringsutvikling, transport, areal og miljø.

Med utgangspunkt i rapporten fra ekspertutvalget vil Østlandssamarbeidet trekke frem noen enkelte politikkområder/temaer som kan være spesielt viktige for å sikre en balansert og bærekraftig utvikling på Østlandet:

1. Fylkeskommunene er en viktig samarbeidspartner og medspiller for næringslivet i egen region - og kjenner til de utfordringer og konkurransefortrinn næringslivet har. Med overføring av oppgaver, finansielle virkemidler og et utvidet mandat kan de nye fylkeskommunene ta et helhetlig grep om innovasjonspolitikken og innovasjonssystemene i sine regioner. Østlandssamarbeidet stiller seg bak ekspertutvalgets vurderinger og forslag vedrørende Innovasjon Norge, SIVA og Norges Forskningsråd. For å sikre kvalitet og internasjonal konkurransekraft bør en andel av virkemidlene til Innovasjon Norge og Norges Forskningsråd fortsatt være nasjonalt søkbare. På Østlandet vil det også være behov for et tett samarbeid på tvers av de nye fylkeskommunene slik at kunnskaps- og forskningsmiljøene i hovedstadsregionen kan kobles tettere sammen med industrimiljøene og næringsklyngene i resten av regionen.
2. Ansvar for innovasjons- og næringsutvikling i landbruket bør overføres til fylkeskommunene og ses i sammenheng med annet regionalt næringsutviklingsarbeid.
3. Fylkeskommunene har ansvaret for fylkesveiene som utgjør 80 prosent av det samlede veinettet. Østlandssamarbeidet vil minne om at Stortinget i forbindelse med behandlingen av Prop. 84S (2016-2017) vedtok at regional vegadministrasjon - som har ansvaret for planlegging og drift av fylkesvegene - overføres fra Statens vegvesen til regionalt folkevalgt nivå. Østlandssamarbeidet forutsetter at Regjeringen følger dette opp slik at vedtakene nå blir fulgt opp.
4. Østlandssamarbeidet støtter forslaget om at kjøp av togtjenester overføres til fylkeskommunalt nivå. Ved at ansvaret flyttes over til regionalt nivå vil det bli lettere å legge til rette for sømløs kollektivtransport på Østlandet, noe som er nødvendig for å lykkes med å få flere til å reise kollektivt og slik at null-vekst-målet for personbiltransport kan nås.
5. Ekspertutvalget mener fylkeskommunene bør ha et totalansvar for tilrettelegging for bredbånd, da dette er en åpenbar samfunnsutvikleroppgave. Østlandssamarbeidet støtter utvalgets forslag i og med at bredbåndsutbygging med tilstrekkelig kvalitet og kapasitet er viktig for bosetning og næringsutvikling i hele landsdelen.
6. Internasjonalt samarbeid generelt og europeisk og nordisk samarbeid spesielt er et egnet virkemiddel for å skape vekst og utvikling regionalt. Fylkeskommunene på Østlandet deltar aktivt i en rekke internasjonale nettverk og organisasjoner. Dette bidrar til erfaringsutveksling og gir en direkte kanal for påvirkning inn i EU- systemet. Fylkeskommunenes rolle som utviklingsaktør kan forsterkes betydelig ved internasjonalt samarbeid og må vektlegges sterkere når ansvar og oppgaver skal overføres til de nye fylkene. Fylkeskommunene kjenner de regionale aktørene og deres behov, har god kontakt med partnere innen næring, miljø, kultur og FoU-sektoren. Dersom fylkeskommunene tillegges en større rolle og får overført en større andel av ressursene

innen mobilisering, kan dette være med på å utfylle de regionale forskningsfondene, virkemidlene innenfor næringsutvikling, folkehelse og kultur.

7. Østlandssamarbeidet støtter ekspertutvalget i at eierskap og organisasjonsform for sykehusene må vurderes nærmere i forbindelse med regionreformen. I en slik vurdering må brukerperspektivet stå sentralt, samtidig som det bør utredes nærmere om de nye fylkeskommunene bør overta ansvaret for spesialisthelsetjenesten.

På vegne av fylkeskommunene på Østlandet,

.....
Roger Ryberg

Fylkesordfører i Buskerud og leder av
Østlandssamarbeidets kontaktutvalg

.....
Tron Bamrud

Fylkesrådmann i Akershus fylkeskommune
og leder av Østlandssamarbeidets
rådmannsutvalg